

# Spis treści

<b>Wstęp</b> .....	9
<b>ROZDZIAŁ 1. Założenia projektu</b> .....	13
<b>ROZDZIAŁ 2. Profesjonalizacja zawodu nauczyciela w Polsce – wprowadzenie nowego systemu awansu zawodowego i pierwsze oceny</b> .....	19
<b>ROZDZIAŁ 3. System awansu zawodowego – analiza pedagogiczno-prawna przyjętych rozwiązań</b> .....	33
3.1. Próby reformowania systemu awansu zawodowego .....	46
<b>ROZDZIAŁ 4. System rozwoju zawodowego nauczycieli – analiza opinii nauczycieli i dyrektorów szkół. Badanie ankietowe</b> .....	51
4.1. Opis próby badanych .....	51
4.2. Procedura badania .....	54
4.3. Najważniejsze wyniki badania ankietowego .....	54
4.3.1. Motywy podejmowania awansu .....	54
4.3.2. Ocena awansu zawodowego .....	55
4.3.3. Wybrane uwarunkowania ogólnej oceny systemu awansu zawodowego nauczycieli .....	59
4.3.4. Ocena trafności wymagań awansu zawodowego nauczycieli .....	65
4.3.5. Awans a jakość pracy szkoły .....	73
4.3.6. Nabywanie kwalifikacji w miejscu pracy .....	76
4.3.7. Doskonalenie zawodowe nauczycieli .....	78
4.3.8. Ocena roli dyrektora i innych podmiotów w procesie awansu zawodowego nauczycieli .....	82
4.3.9. Rozwój zawodowy a poczucie satysfakcji zawodowej .....	86
4.3.10. Zmiany w systemie awansu zawodowego .....	88

<b>ROZDZIAŁ 5. Badanie sondażowe techniką wywiadów zbiorowych</b> .....	90
5.1. Opis próby .....	90
5.2. Scenariusz wywiadu zbiorowego i procedura .....	90
5.3. Wyniki wywiadów zbiorowych .....	91
5.3.1. Nabywanie kompetencji w miejscu pracy .....	91
5.3.2. Związek między systemem awansu zawodowego nauczycieli a jakością pracy .....	95
5.3.3. Ocena i modyfikacje systemu awansu .....	99
<b>ROZDZIAŁ 6. Ocena systemu awansu zawodowego nauczycieli przez ekspertów, liderów i kuratorów</b> .....	105
6.1. Perspektywa ekspertów komisji egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych ....	105
6.1.1. Ocena mocnych i słabych stron systemu awansu .....	105
6.1.2. Ocena wymagań stawianych nauczycielom .....	108
6.1.3. Ocena przygotowania przez uczelnię .....	111
6.1.4. Ocena przygotowania nauczyciela w miejscu pracy .....	112
6.1.5. Ocena przygotowania nauczycieli na kursach i szkoleniach .....	112
6.1.6. Postulowane zmiany w systemie awansu .....	113
6.2. Perspektywa przedstawicieli organów prowadzących .....	114
6.2.1. Ocena słabych i mocnych stron systemu awansu .....	114
6.2.2. Ocena pracy dyrektora .....	117
6.2.3. Ocena znaczenia awansu dla poprawy jakości pracy szkoły .....	117
6.2.4. Ocena przygotowania nauczycieli na uczelniach, w miejscu pracy, przez szkolenia .....	118
6.2.5. Ocena możliwości rezygnacji z wymogów biurokratycznych systemu awansu .....	119
6.2.6. Ocena współpracy z innymi podmiotami w procedurze awansu ..	119
6.2.7. Postulowane zmiany .....	119
6.3. Perspektywa organu sprawującego nadzór pedagogiczny .....	120
6.3.1. Ocena mocnych i słabych stron systemu awansu .....	120
6.3.2. Wymagania awansu a doskonalenie zawodowe nauczycieli i poprawa jakości pracy szkoły .....	121
6.3.3. Ocena pracy komisji i możliwości rezygnacji z wymogów biurokratycznych .....	122
6.3.4. Ocena przygotowania przyszłych nauczycieli przez szkoły wyższe i w miejscu pracy .....	122
6.3.5. Postulowane zmiany .....	123
6.4. Ocena reform oświatowych po 2000 roku przez zewnętrzne podmioty ..	125
<b>ROZDZIAŁ 7. Analiza studiów przypadków szkół</b> .....	132
7.1. Analiza planowanych zadań na podstawie planów rozwoju nauczycieli ..	132
7.2. Analiza zrealizowanych zadań na podstawie sprawozdań z realizacji stażu na stopień awansu zawodowego .....	133

---

7.3. Analiza i ocena stopnia wykorzystania zadań i celów z programu wychowawczego i programu profilaktyki .....	134
7.4. Opinie dyrektorów z badanych przypadków szkół o systemie awansu ...	136
7.5. Opinie nauczycieli z badanych przypadków szkół o systemie awansu ...	138
7.6. Korzyści z systemu awansu .....	140

## **ROZDZIAŁ 8. Odpowiedź na pytania badawcze i rekomendacje ...**

8.1. Czy i w jakim zakresie system awansu zawodowego w Polsce motywuje nauczycieli do rozwoju zawodowego? .....	143
8.2. Czy i w jakim zakresie system awansu zawodowego zapewnia rozwój kwalifikacji i kompetencji zawodowych nauczycieli? .....	144
8.3. Jaki jest związek między zdobywaniem stopni awansu zawodowego przez nauczycieli i samymi procedurami awansu a jakością wypełniania przez szkołę zadań wychowawczych, dydaktycznych, opiekuńczych? ...	145
8.4. Jak jest oceniane przez nauczycieli wypełnianie zadań stawianych przez system awansu zawodowego dyrektorom szkół, organom prowadzącym szkoły i organom sprawującym nadzór pedagogiczny? .....	146
8.5. Jaki jest udział organów społecznych szkoły w osiągnięciu przez nauczycieli stopni rozwoju zawodowego? .....	147
8.6. Czy i w jaki sposób system awansu wpływa na osiągnięcie przez nauczycieli satysfakcji zawodowej? .....	148
8.7. Jakie są korzyści i braki systemu awansu zawodowego w ocenie dyrektorów szkół i lokalnych władz oświatowych? .....	148
8.8. Jakie zmiany w systemie awansu zawodowego nauczycieli należy wprowadzić? .....	150
8.9. Rekomendacje .....	152

## **Aneks .....**

## **Bibliografia .....**

## **Postówie .....**

## **Spis ilustracji .....**